

Dosarul nr. 2r-68/23
2-12060711-01-2r-15022023

Prima instanță - (Judecătoria Anenii Noi) V. Panfilii
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu

D E C I Z I E

7 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecătorul
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Dorian Pîcălău în numele și interesele lui Iurie Munteanu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Rotari împotriva lui Iurie Munteanu cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022,

c o n s t a t ă :

La 6 februarie 2012, Andrian Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Munteanu Iurie cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 10 iunie 2014, s-a admis integral cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la Iurie Munteanu în beneficiul lui Andrian Rotari suma de 2 000 euro, echivalent în lei la ziua executării hotărârii judecătorești conform ratei de schimb al BNM. S-a încasat de la Iurie Munteanu în beneficiul lui Andrian Rotari cheltuieli de judecată în sumă de 940 lei pentru taxa de stat și 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 9 iulie 2014, avocatul Iulian Pascari, în numele și interesele lui Iurie Munteanu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen până la 3 decembrie 2014, ora 11:00, pentru prezentarea cererii de apel corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d), e) și f) din Codul de procedură civilă. S-a explicat apelantului că în cazul nelichidării neajunsurilor menționate cererea de apel va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015, s-a restituit cererea de apel depusă de Curții de Apel Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 10 iunie 2014.

La 28 noiembrie 2022, avocatul Dorian Pîcălău, în numele și interesele lui Iurie Munteanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 10 iunie 2014, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Iurie Munteanu. S-a remis în adresa apelantului Iurie Munteanu cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 24 decembrie 2022, avocatul Dorian Pîcălău, acționând în numele și interesele lui Iurie Munteanu, prin intermediul poștei terestre (f.d.134), a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termen a cererii de apel și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest context, a susținut că despre emiterea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015, nu a cunoscut, deoarece aceasta nu i-a fost comunicată de către instanța de apel și nici de către avocatul ce-l reprezenta la acel moment.

Avocatul Dorian Pîcălău a menționat că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Iurie Munteanu i-a fost adusă la cunoștință abia la 12 decembrie 2022

Prin urmare, a invocat că, cauza civilă a fost examinată în lipsa recurentului, ce se afla în afara țării și nu era cunoscut cu faptul actelor emise de Curtea de Apel, iar avocatul precedent nici nu i-a comunicat, deoarece era ieșit în afara țării.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul constată că recursul împotriva încheierii din 14 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat în termen, la 24 decembrie 2022.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 10 iunie 2014 a fost pronunțată hotărârea pe cauza dată. (f.d.76)

La 9 iulie 2014, prin intermediul poștei terestre (f.d.80), avocatul Iulian Pascari, acționând în numele și interesele lui Iurie Munteanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe. (f.d.17-19)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen până la 3 decembrie 2014, ora 11:00, pentru prezentarea cererii de apel corespunzător art. 365 alin. (1) lit. d), e) și f) din Codul de procedură civilă. S-a explicat apelantului că în cazul nelichidării

neajunsurilor menționate cererea de apel va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă. (f.d.88-89)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015, s-a restituit cererea de apel depusă de Curții de Apel Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriai Anenii Noi din 10 iunie 2014. (f.d.104)

La 28 noiembrie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.112), avocatul Dorian Pîcălău, acționând în numele și interesele lui Iurie Munteanu în baza mandatului avocațial seria MA nr.1599413 din 15 noiembrie 2022 (f.d.107), a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Anenii Noi din 10 iunie 2014, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel și remiterea cauzei la rejudecare. (f.d.106-106 verso)

Fiind examinată chestiunea privind repunerea în termen și acceptarea spre examinare a cererii de apel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Iurie Munteanu. S-a remis în adresa apelantului Iurie Munteanu cererea de apel cu toate documentele anexate. (f.d.124-129)

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că apelantul nu au demonstrat imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen, în circumstanțele în care a cunoscut cu certitudine despre litigiul intentat.

În sensul dat, a reținut că apelantul a fost înștiințată și a cunoscut cu certitudine despre examinarea cauzei intentate împotriva sa, avocatul său a fost prezent în ședința de judecată din data de 10 iunie 2014 și a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 10 iunie 2014 la aceeași dată, ulterior a fost împuternicit pentru depunerea cererii de apel și a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014.

Instanța de apel a menționat că deși cererea de apel a fost restituită prin încheierea din 28 ianuarie 2015, apelantul a depus apel abia la 30 noiembrie 2022, iar materialele dosarului nu conțin probe care să confirme temeinicia omiterii termenului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată, din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului or momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Deci, la cazul din speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 11 iunie 2014, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 10 iulie 2014, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

Totodată, instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În acest context, pornind de la solicitarea de repunere în termen a cererii de apel, motivată prin faptul că pârâtul/apelantul nu a fost citat în mod legal despre examinarea cauzei, instanța de recurs menționează că potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, la examinarea în fond a cauzei se atestă prezența atât a pârâtului, cât și al reprezentantului său (f.d.24, 26, 47,-48, 50, 56, 75).

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

De asemenea, instanța de recurs consideră ca fiind justificată concluzia instanței de apel precum că nu sunt temeiuri de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului și reprezentantului acestuia.

Cât privește argumentele cererii de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, cele menționate mai sus confirmă faptul că recurentul a cunoscut despre intentarea acțiunii împotriva sa, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională și CtEDO, de a proteja drepturile de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor lui procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanctiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, instanța de recurs apreciază recursul declarat de avocatul Dorian Pîcălău în numele și interesele lui Iurie Munteanu, ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Dorian Pîcălău în numele și interesele lui Iurie Munteanu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Rotari împotriva lui Iurie Munteanu cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Viorica Puica

judecătorii

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc